

Strasbourg, 16.1.2018
COM(2018) 28 final

ANNEXES 1 to 3

LISAD

järgmise dokumendi juurde:

**Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja
Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele**

Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses

{SWD(2018) 16 final}

I LISA

Strateegia rakendamiseks vajalike ELi tulevaste meetmete loetelu

Meetmed	Ajakava
Plasti ringlussevõtu majandusliku külje ja kvaliteedi parandamine	
Tootedisaini täiustamise meetmed: – pakendite ja pakendijäätmete direktiivi tulevase läbivaatamise ettevalmistamine: komisjon alustab uute ühtlustatud eeskirjade väljatöötamist, mille eesmärk on tagada, et 2030. aastaks on kõik ELi turule lastavad plastpakendid korduskasutatavad või kulutõhusal viisil ringlusse võetavad; – järelmeetmed komisjoni teatisele COM (2018) 32 „Teatis ringmajanduse paketi rakendamise kohta: võimalused kemikaale, tooteid ja jäätmeid käsitlevate õigusaktide vahelise seose tugevdamiseks“: eesmärk on parandada kemikaalide jälgitavust ja lahendada jäätmevoogudes varem kasutatud ainete esinemisega seotud küsimusi; – uued ökodisainimeetmed: kaalutakse plasti ringlussevõetavust toetavaid nõudeid.	alates 2018. aasta I kvartalist alates 2018. aasta I kvartalist pidev
Ringmaterjali kasutuselevõtu suurendamine: – kogu ELi hõlmava ning ettevõtjatele ja ametiasutustele suunatud kohustustekampaania algatamine; – ringmaterjali kasutuselevõttu käsitlevate õigus- ja majandusstiimulite hindamine, eelkõige järgmise kontekstis: – pakendite ja pakendijäätmete direktiivi läbivaatamine (vt eespool), – ehitustoodete määruuse hindamine/läbivaatamine, – romusõidukite direktiivi hindamine/läbivaatamine; – toiduga kokkupuutuvate materjalide puhul: pooleliolevate plasti ringlussevõtu protsesse käsitlevate loamenetluste kiire lõpuleviimine, saasteainete täpsem kirjeldamine ja seiresüsteemi kehtestamine; – sorditud plastijäätmete ja ringlussevõetud plasti kvaliteedi normide väljatöötamine koostöös Euroopa Standardikomiteega; – ökomärgis ja keskkonnahoidlikud riigihanked: luuakse täiendavad stiimulid ringlussevõetud plasti kasutamiseks, sealhulgas asjakohaste tõendamisvahendite väljatöötamise abil.	2018. aasta I–III kvartal alates 2018. aasta I kvartalist pidev 2018 alates 2018. aastast
Plastijäätmete eraldi kogumise tõhustamise meetmed: – jäätmete liigiti kogumise ja sortimise uute juhiste väljaandmine; – plasti eraldi kogumise suhtes praegu kehtivate kohustuste parema rakendamise tagamine, sealhulgas jäätmealaste õigusaktide käimasoleva läbivaatamise kaudu.	2019 pidev
Plastijäätmete ja prügistamise vähendamine	
Meetmed ühekordselt kasutatava plasti vähendamiseks: – analüüs, sealhulgas avalik konsultatsioon, et teha kindlaks, milline kohaldamisala peaks olema ühekordselt kasutatavat plasti käsitleval seadusandlikul algatusel.	pidev
Meetmed merel asuvatest allikatest pärit mereprügi vähendamiseks: – laevajäätmete vastuvõtmiseks vajalikke sadama vastuvõtuseadmeid ja -rajatise käsitleva seadusandliku ettepaneku vastuvõtmine; – meetmete väljatöötamine püügivahendite merel kaotamise või sinna jätmise vähendamiseks (<i>sh ringlussevõtueesmärgid, laiendatud tootjavastutuse süsteemid, ringlussevõtufondid või pandisüsteemid</i>); – meetmed vesiviljelusest tuleneva plastikao vähendamiseks (<i>nt PVT-viitedokumendi võimalik koostamine</i>).	2018. aasta I kvartal alates 2018. aastast
Meetmed mereprügi tõhusamaks seireks ja piiramiseks: – mereprügi, sealhulgas mikroplasti tõhusam seire ja kaardistamine ELi ühtlustatud meetodite alusel; – toetatakse liikmesriike merestrateegia raamdirektiivi kohaste mereprügi käsitlevate meetmeprogrammide rakendamisel, sealhulgas seose loomine jäätmete raamdirektiivi kohaste jäätmekäitluskavadega.	alates 2018. aastast
Kompostitavat ja biolagunevat plasti käsitlevad meetmed: – alustatakse tööd kompostitava ja biolaguneva plasti määratlemise ja märgistamise	alates 2018. aasta

– ühtlustatud eeskirjade väljatöötamiseks; – korraldatakse olulusringi hindamine, et teha kindlaks tingimused, mille korral sellise plasti kasutamine toob kasu, ning määratakse kindlaks selliste kasutusviiside kriteeriumid; – algatatakse protsess oksüdantide toimel laguneva plasti kasutamise piiramiseks kemikaalimääruse REACH alusel.	I kvartalist alates 2018. aasta I kvartalist pidev
Meetmed mikroplastireostuse piiramiseks: – algatatakse protsess toodetele mikroplasti kavatsusliku lisamise piiramiseks kemikaalimääruse REACH alusel; – uuritakse poliitikavariante, mille abil vähendada mikroplasti juhuslikku eraldumist rehvidest, tekstiilidest ja värvidest (<i>nt muuseal hulgas rehvidisaini miinimumnõuded (vajaduse korral rehvi kulumiskindlus ja vastupidavus) ja/või teabenõuded (sh vajaduse korral märgistamine), tekstiilidest ja rehvidest eralduva mikroplasti kadude hindamise meetodid, mis kombineeritakse teabenõuetega (sh võimalik märgistamine) / miinimumnõuetega, sihipäraste teadusuuringute ja arendustegevuse rahastamisega</i>); – töötatakse välja meetmed plastgraanulite kao vähendamiseks (<i>nt kogu plasti tarneahelat hõlmav sertifitseerimissüsteem ja/või tööstusheidete direktiivi kohane PVT-viitedokument</i>); – asulareovee puhastamise direktiivi hindamine: hinnatakse mikroplasti kogumise ja kõrvaldamise tõhusust.	pidev pidev alates 2018. aasta I kvartalist pidev
Ringluspõhiseid lahendusi võimaldava innovatsiooni ja investeerimise soodustamine	
Meetmed investeerimise ja innovatsiooni edendamiseks väärtusahelas: – komisjoni juhised selle kohta, kuidas eristada tootjate makstavaid tasusid keskkonnanahoidlikkuse alusel (<i>eco-modulation</i>); – soovitusel ringmajanduse rahastamise hiljuti loodud tugiplatvormi kaudu; – uuritakse võimalusi luua erasektori juhitav fond, millest rahastada investeeringuid innovaatilistesse lahendustesse ja uude tehnoloogiasse, mille eesmärk on vähendada esmase plasti tootmise keskkonnamõju; – taristu ja innovatsiooni otsene rahaline toetamine Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondist ja muudest ELi rahastamisvahenditest (<i>nt struktuurifondid ja aruka spetsialiseerumise strateegiad, programm „Horisont 2020“</i>); – jätkatakse tööd, et koguda teadmisi plastitootmisel kasutatavate alternatiivsete lähteainete mõju kohta toodete olulusringi jooksul; – töötatakse välja plastiga seotud teadusuuringute ja innovatsiooni strateegiline tegevuskava tulevaste rahastamisotsuste tegemiseks.	2019 2018. aasta keskel 2019. aasta keskpaigaks pidev alates 2018. aastast 2018. aasta II kvartal
Üleilmsete meetmete toetamine	
Tähtsaimaid piirkondi käsitlevad meetmed: – projekt plastijäätmete ja mereprügi vähendamiseks Ida- ja Kagu-Aasias, mille eesmärk on toetada säästvat tarbimist ja tootmist, jäätmehierarhia ja laiendatud tootjavastutuse propageerimist ning hüljatud püügivahendite tõhusamat kogumist; – uuritakse, milliseid konkreetseid meetmeid võiks võtta plastireostuse vähendamiseks Vahemeres, toetades Barcelona konventsiooni rakendamist; – koostöö plastireostuse vältimiseks maalima suurimatel valgaladel.	alates 2018. aastast
Meetmed mitmepoolsete plastialaste algatuste toetamiseks: – plasti ja mereprügiga seotud kohustuste uuendamine sellistel foorumitel nagu ÜRO, G7, G20, MARPOLi konventsioon ja piirkondlikud merekonventsioonid, sealhulgas praktiliste vahendite ning kalapüügi ja vesiviljeluse erimeetmete väljatöötamine; – Baseli konventsiooni kohaste meetmete toetamine, eeskätt keskkonnanahoidliku jäätmekäitluse töövahendi rakendamiseks.	alates 2018. aastast
Meetmed kahepoolse koostöö edendamiseks kolmandate riikidega: – edendatakse plasti ringmajandust kolmandates riikides kaubandus-, tööstus- ja keskkonnavaldkonna poliitiliste dialoogide ning majandusdiplomaatia kaudu; – ELi arengu-, naabrus- ja laienemispoliitikas kasutatakse kahepoolset, piirkondlikku ja temaatilist rahastamist, et toetada plastistrateegia elluviimist jäätmetekke vältimise ja nõuetekohase käitlemise ning ringmajanduse toetamise teel samuti selliste programmide ja vahendite kaudu nagu „Switch to Green“ ja välisinvesteeringute kava.	alates 2018. aastast

Rahvusvahelise kaubandusega seotud meetmed: – toetatakse sortitud plastijäätmete ja ringlussevõetud plasti kvaliteedi rahvusvaheliste normide väljatöötamist; – tagatakse, et eksporditud plastijäätmeid käideldakse nõuetekohaselt kooskõlas ELi jäätmesaadetiste määrusega; – toetatakse ELis ja kolmandates riikides asuvate ringlussevõtukäitiste sertifitseerimise süsteemi loomist.	alates 2018. aastast
--	----------------------

II LISA

Riikide ametiasutustele ja ettevõtjatele soovitatud meetmete loetelu

Plasti ringlussevõtu majandusliku külje ja kvaliteedi parandamise põhimeetmed
Riiklikke ja piirkondlikke ametiasutusi kannustatakse tegema järgmist: ➤ eelistama riigihangete puhul korduskasutatavat ja ringlussevõetud plasti; ➤ kasutama paremini ära maksustamist ja muid majandushoobasid, et: – soodustada ringlussevõetud plasti kasutamist ning eelistada korduskasutamist ja ringlussevõttu prügilasse ladestamisele ja põletamisele, – kiirendada plastijäätmete eraldi kogumist ning parandada viisi, kuidas seda tehakse; ➤ kehtestama laiendatud tootjavastutuse hästi läbimõeldud süsteemid ja/või pandisüsteemid, konsulteerides selleks asjaomaste sektoritega; ➤ võtma vabatahtlikke kohustusi strateegia eesmärkide toetuseks, eeskätt seoses ringlussevõetud plasti kasutuselevõtuga.
Ettevõtjaid kannustatakse tegema järgmist: ➤ astuma konkreetseid samme dialoogi ja koostöö tõhustamiseks kogu väärtusahela ulatuses, eelkõige materjali ja tootedisaini puudutavates küsimustes; ➤ võtma vabatahtlikke kohustusi strateegia eesmärkide toetuseks, eeskätt seoses ringlussevõetud plasti kasutuselevõtuga.
Plastijäätmete ja prügistamise vähendamise põhimeetmed
Riiklikke ja piirkondlikke ametiasutuse kannustatakse tegema järgmist: ➤ suurendama prügistamise alast teadlikkust ja kaaluma trahvide kehtestamist seal, kus neid veel ei ole; korraldama randade puhastamise aktsioone; ➤ suurendama jäätmete kogumist, eelkõige ranniku lähedal, ning parandama koostööd jäätmekäitluse, veemajanduse ja merekeskkonna eest vastutavate ametiasutuste vahel; ➤ suurendama jõupingutusi ebaseaduslike ja nõuetele mittevastavate prügilate likvideerimiseks; ➤ töötama ELi ühtlustatud meetodite alusel välja mereprügi riikliku seire põhimõtted; ➤ osalema piirkondlikes merekonventsioonides, eelkõige selleks, et töötada välja piirkondlikud mereprügi vähendamise kavad; ➤ kaaluma laiendatud tootjavastutuse süsteemi kehtestamist, eeskätt selleks, et pakkuda stiimuleid mahajäetud püügivahendite kogumiseks ja põllumajanduses kasutatud plasti ringlussevõtuks; ➤ kaaluma eelkõige joogipakendite jaoks pandisüsteemide kehtestamist.
Ettevõtjaid kannustatakse tegema järgmist: ➤ propageerima olemasolevaid alternatiive ühekordselt kasutatavate plastesemete asemel (nt toitlustuses ja kaasavõetava toidu ja joogi puhul), kui need on keskkonna seisukohast paremad; ➤ sõlmima ja rakendama tööstussektoriüleseid lepinguid, mille eesmärk on vähendada mikroplasti keskkonda sattumist; ➤ kehtestama meetmeid plastgraanulite kao vähendamiseks.
Põhimeetmed ringluspõhiseid lahendusi võimaldava innovatsiooni ja investeerimise soodustamiseks
Riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi kannustatakse tegema järgmist: ➤ kasutama paremini ära majandushoobasid, eelkõige tõstma/suurendama prügilasse ladestamise ja põletamise tasusid ning propageerima plastijäätmete ringlussevõttu ja selliste jäätmete tekke vältimist; ➤ kasutama plastijäätmete tekke vältimise ja plasti ringlussevõtu toetamiseks rohkem riigihankeid ja riigipoolset rahastamist.
Ettevõtjaid kannustatakse tegema järgmist: ➤ suurendama taristusse ja teadusuuringutesse tehtavaid investeeringuid valdkondades, mis on otseselt seotud strateegia eesmärkide saavutamisega; ➤ aitama välja töötada erasektori investeerimisfondi plastitootmise keskkonnavalaste väliskulude rahastamiseks.
Põhimeetmed üleilmsete meetmete toetamiseks
Riiklike ja piirkondlikke ametiasutusi, sealhulgas kolmandates riikides, kannustatakse tegema järgmist: ➤ osalema rahvusvahelistel foorumitel, et töötada välja üleilmsed meetmed mereprügi koguse suurenemise vastu; ➤ võtma riigisiseseid meetmeid plasti keskkonda sattumise vähendamiseks, plastijäätmete tekke vältimiseks ja ringlussevõtu suurendamiseks.

Ettevõtjaid kannustatakse tegema järgmist:

- aitama aktiivselt välja töötada lõimitud, piiriülest ringmajandust plastivaldkonnas, sealhulgas plasti käsitleva üleilmse protokolliga väljatöötamise kaudu.

III LISA

Kohustustekampaania

1. Euroopa Komisjon kutsub sidusrühmi üles võtma vabatahtlikult kohustusi ringlussevõetud plasti kasutuselevõtu edendamiseks. Eesmärk on tagada, et 2025. aastaks leiaks ELi turul müüdavates uutes toodetes kasutust kümme miljonit tonni ringlussevõetud plasti.
2. Huvitatud ettevõtjatel ja/või tööstusliitudel on kuni 30. juunini 2018 aega saata enda võetud kohustused järgmisele e-posti aadressile: *GROW-ENV-RPLASTICS-PLEDGE@ec.europa.eu*.
3. Sidusrühmadel palutakse koos võetud kohustustega esitada Euroopa Komisjonile andmed, mis näitavad, kuidas need kohustused aitavad saavutada punktis 1 püstitatud koguselist eesmärki. Andmeid töödeldakse konfidentsiaalselt ja kasutatakse üksnes selleks, et jälgida üldist arengut koguselise eesmärgi täitmisel. Kohustusi kontrollitakse, et hinnata nende usaldusväärsust ja seda, kuivõrd on nende puhul võimalik järgida kehtestatud tähtaegu.
4. Ringmaterjali suhtes kutsutakse sidusrühmi üles võtma kohustusi, mis hõlmavad muid strateegia jaoks olulisi aspekte, nagu ringlussevõtmist toetav disain.
5. Võetud kohustused avaldatakse selleks ettenähtud veebisaidil.
6. Komisjon esitab 31. oktoobriks 2018 hinnangu võetud kohustuste kohta ning nende üldise panuse kohta punktis 1 osutatud koguselise eesmärgi täitmisel. Kui komisjon leiab, et panus ei ole piisav, alustab ta tööd järgmiste võimalike sammude astumiseks, sealhulgas õigusmeetmete võtmiseks.